

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Ceza İşleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.CİG.0.00.00.05-647.03-212-2007/33
Konu : Hukuk öğrenimi görmüş uzlaştırmacı

02/01/2008

ŞANLIURFA CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞINA

İlgi : 10/12/2007 tarihli ve Bk. 2007/6905 sayılı yazı.

26 Temmuz 2007 tarihli ve 26594 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Ceza Muhakemesi Kanununa Göre Uzlaştırmacının Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin "Hukuk öğrenimi görmüş uzlaştırmacıda aranan nitelikler ve görevlendirilme usulü" kenar başlıklı 15'inci maddesinde düzenlenen hukuk öğrenimi görmüş uzlaştırmacıda aranan nitelikleri taşıyan üniversitelerin işletme fakültesi mezunlarının Cumhuriyet başsavcılığına başvurmaları sebebiyle anılan Yönetmelik gereği oluşturulacak listeye alınıp alınmayacakları, uzlaştırmacı olarak görevlendirilip görevlendirilemeyecekleri konularında doğan tereddüt nedeniyle görüş talebini içeren ilgi yazı, Bakanlığımız Eğitim Dairesi Başkanlığının 17/12/2007 tarihli ve B.03.0.EDB.0.02.2.000-774.99-5053 sayılı yazısı ekinde gönderilmekle incelendi.

Bilindiği üzere;

Ceza Muhakemesi Kanununa Göre Uzlaştırmacının Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin;

"Uzlaştırmacı görevlendirilmesi" kenar başlıklı 13'üncü maddesinin birinci fıkrasında; "(1) Şüpheli ile mağdur veya suçtan zarar görenin uzlaşma teklifini kabul etmesi hâlinde, Cumhuriyet savcısı uzlaştırmayı kendisi gerçekleştirebileceği gibi, bir avukatın uzlaştırmacı olarak görevlendirilmesini barodan isteyebilir ya da bu Yönetmelikte nitelikleri belirlenen hukuk öğrenimi görmüş bir kimseyi görevlendirebilir."

"Hukuk öğrenimi görmüş uzlaştırmacıda aranan nitelikler ve görevlendirilme usulü" kenar başlıklı 15'inci maddesinde; "(1) Hukuk öğrenimi görmüş uzlaştırmacıların görevlendirilmesinde aşağıdaki şartlar aranır:

- a) Üniversitelerin hukuk fakültelerinden mezun olmak,
- b) Hukuk veya hukuk bilgisine programlarında yeterince yer veren siyasal bilgiler, idarî bilimler, iktisat ve maliye alanlarında en az dört yıllık yüksek öğrenim yapmak,
- c) Hukuk dalında yüksek lisans ya da doktora yapmış bulunmak,
- ç) Baroya kayıtlı avukat olmamak,
- d) Taksirli suçlar hariç olmak üzere; 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş ve affa uğramış, ertelenmiş ya da paraya çevrilmiş olsa bile kesinleşmiş bir kararla veya Devletin güvenliğine, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine, milli savunmaya, Devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk suçları ile yabancı devletlerle olan ilişkilere karşı suçlardan ya da zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, yağma, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama,

Millî Müdafaa Caddesi No:22 Bakanlıklar 06659 ANKARA Ayrıntılı bilgi için irtibat: Orhan İLGEN
Şube Müdürü Telefon: (031241473 41) Faks: (0 312 418 98 59)
e-posta.: cigm@adalet.gov.tr Elektronik Ağ: http://www.adalet.gov.tr

Sayı : B.03.0.CIG.0.00.00.05-647.03-212-2007

kaçakçılık, vergi kaçakçılığı, gerçeğe aykırı bilirkişilik yapma, yalan tanıklık ve haksız mal edinme suçlarından biriyle hükümlü bulunmamak,

e) Disiplin yönünden meslekten ya da memuriyetten çıkarılmamış veya geçici olarak yasaklanmamış olmak.",

Hükümleri yer almaktadır.

Görüldüğü üzere; Kanunda hukuk öğrenimi görmüş kişiler arasından uzlaştırmacı görevlendirilmesinde kamu personeline çalışan ya da emekli ayrımı yapılmadan sadece "hukuk öğrenimi görmüş kişiler" kavramı tercih edilmiş, anılan Yönetmeliğin 15'inci maddesinde ise hukuk öğrenimi görmüş uzlaştırmacıda aranan nitelikler ve görevlendirilme usulü düzenlenmiştir. Anılan maddenin üçüncü fıkrasında; hukuk öğrenimi görmüş kişilerin, Ceza Muhakemesinde uzlaştırmacı olarak görev almak amacıyla listeye kaydolmak için her yılın Kasım ayının sonuna kadar Cumhuriyet başsavcılığına bir dilekçeyle başvuracakları, başvuruların şahsen ya da kayıtlı olunan oda, çalışılan kurum ve kuruluş aracılığıyla da yapılabileceği, dördüncü fıkrada ise; iletişim bilgilerini içeren başvuru dilekçesine varsa kayıtlı olunan oda, çalışılan kurum ve kuruluşun isimlerinin de ekleneceği belirtilmiştir.

Öte yandan; İşletme fakültesi mezunlarının hukuk öğrenimi görmüş uzlaştırmacı olarak görevlendirilip görevlendirilemeyeceği hususunun, Yönetmeliğin 15'inci maddesinde sözü edilen "idari bilimler" kavramı içerisinde değerlendirilmesi gerekmektedir. Kimi üniversitelerde işletme bölümleri, iktisadi ve idari bilimler fakültesi bünyesinde bulunmaktadır (Gazi, Cumhuriyet, Abant İzzet Baysal, Erciyes, Nevşehir, Pamukkale, Başkent Üniversiteleri gibi). Kimi üniversitelerde ise işletme fakülteleri olarak bağımsız bir şekilde teşkilatlanma yapıldığı görülmektedir (İstanbul Üniversitesi, Dokuz Eylül, Anadolu Üniversitesi gibi). Görüldüğü üzere; işletme bölümü mezunları "idari bilimler" kapsamında mütalâa edilebilecektir. Salt işletme fakültesi olarak teşkilâtlanan üniversiteler bakımından "iktisadi ve idari bilimler fakültesi" kapsamında bulunmaması sebebiyle bu bölümden mezun olanların Yönetmelik kapsamı içerisinde düşünülmemesi aleyhe sonuç doğuracak niteliktedir.

Bu itibarla;

Yönetmeliğin 15'inci maddesindeki koşulları taşımaları hâlinde; işletme fakültesi mezunlarının hukuk öğrenimi görmüş uzlaştırmacı olarak görevlendirilebileceği, ağır ceza merkezi Cumhuriyet başsavcılıklarına başvurularını hâlinde oluşturulacak listelere alınabilecekleri,

Mütalâa edilmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.